

หัวข้อ การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนสหกรณ์อิสลามในประเทศไทย

ผู้วิจัย ดร.ทศพร มะหะหมัด

ปี พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

สหกรณ์อิสลามเป็นสถาบันการเงินขนาดเล็กที่ช่วยเหลือกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ชานา เกษตรกร ชนชั้นแรงงานหรือกลุ่มเศรษฐกิจที่มีขนาดเล็กและส่งเสริมการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ประชากรมุสลิมในประเทศไทยมีประมาณ 7 % โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคใต้ มีข้อจำกัดในการใช้บริการทางการเงินตามหลักการอิสลามการดำเนินงานในธุรกรรม การร่วมลงทุน การร่วมหุ้น การขายสินค้าบวกกำไร การฝากเงิน เพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินธุรกรรมที่ปะปนกับดอกเบี้ย สหกรณ์อิสลามจึงเป็นโอกาสที่จะมีการพัฒนายุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ทั้งในเรื่องการให้บริการกับชาวมุสลิมสิ่งสำคัญในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อคือการวิเคราะห์แนวทางจุดแข็งจุดอ่อนในการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและสร้างความแข็งแกร่งตามหลักการอิสลามทั้งในส่วนของผู้ร่วมลงทุนและสหกรณ์ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะออกนอกหลักการชะรีอะห์อิสลามที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นการสร้างนโยบายการพัฒนาให้กับสหกรณ์อิสลามภายใต้หลักการเงินอิสลามที่ถูกต้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงการดำเนินงานของสหกรณ์อิสลามทั้งในรูปแบบบริการและออมทรัพย์เพื่อทราบถึงข้อเท็จจริงการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบทางการเงินการดำเนินธุรกรรมที่อยู่ภายใต้บริบทของสหกรณ์อิสลามการดำเนินธุรกรรมภายใต้หลักกฎหมายอิสลามกรอบแนวคิดคิดศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ใช้บริการ ผู้บริหาร ขนาดเล็กขนาดใหญ่ โดยศึกษาถึงจุดแข็งจุดอ่อน ในการดำเนินงานความผิดพลาดที่เกิดจากความอ่อนแอทางด้านคุณธรรม การทำกำไรธุรกิจที่ศาสนาอิสลามอนุญาต หรือความผิดพลาดที่เกิดจากผู้บริหารเอง การศึกษามูลที่เอื้อประโยชน์ต่องานวิจัย ศึกษาข้อมูลข่าวสาร ทางการเงิน การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่ทราบถึงโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งในส่วนผู้ดูแล กฎหมายที่รองรับ จากสหกรณ์ และ กรมส่งเสริมสหกรณ์

งานวิจัยดำเนินงานเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาข้อมูลแบบ ปฐมภูมิ ข้อมูลโดยทั่วไปของระบบการเงินอิสลาม ประวัติความเป็นมา จุดกำเนิดสถาบันการเงินอิสลามในประเทศไทย การเริ่มต้น สหกรณ์อิสลามในประเทศไทย การดำเนินธุรกรรม การร่วมลงทุน การร่วมลงทุน การร่วมหุ้น การบริหารความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในได้ในสถาบันการเงิน ส่วนที่สอง การดำเนินงานเก็บข้อมูลลงพื้นที่ ทำแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ เพื่อตกผลึกทางความคิด นำมาศึกษาเพื่อเข้าใจและสามารถสรุปเนื้อหา เกี่ยวกับ จุดแข็ง จุดอ่อน ในการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ การนำ คำตอบของผู้บริหาร สหกรณ์ ไปตั้งคำถามของ กรมส่งเสริม

สหกรณ์ทำให้เกิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ข้อบกพร่องข้อดีของสหกรณ์ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยการศึกษาสัมภาษณ์
เป็นผู้บริหาร ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ กรมส่งเสริม แบบสอบถามผู้ใช้บริการ

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม สหกรณ์อิสลามยังคงมีจุดบกพร่องในการดำเนินงานโดยถือว่าเป็นเรื่อง
ปกติแต่โดยส่วนใหญ่การทำกำไรจากธุรกิจอยู่ในหลักการอิสลามแต่บางสหกรณ์บางครั้งยังคงดำเนินงานแบบออก
นอกหลักการอยู่บ้างเป็นจุดอ่อนที่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรเข้าไปตรวจสอบและไม่ควรให้เสรีในเรื่องการ
ดำเนินงาน การดำเนินธุรกรรมแบบผิดประเพณียังคงมีให้เห็นโดยสหกรณ์อ้างว่าเป็นการดำเนินงานภายใต้หลักการ
อิสลามแต่ ตามหลักการจดทะเบียนยังถือว่าเป็น การให้บริการแบบผิดประเพณี สหกรณ์ออมทรัพย์และบริการที่
ได้รับการจดทะเบียนทั้งหมดที่ตรวจสอบ โดยมีสหกรณ์ที่จดทะเบียนถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.
2511 (2542) ร่วมเป็นผู้ก่อตั้งในระยะเริ่มแรก ประกอบด้วย

เป้าประสงค์การดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการดำเนินการตามหลักการ
อิสลามอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างเครือข่ายในการให้ความช่วยเหลือและร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการ
ประสบการณ์ การดำเนินธุรกิจ ข้อมูลสารสนเทศและส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ
สถาบันการเงินที่ดำเนินการในลักษณะคล้ายคลึงกันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมทางวิชาการและ
จัดทำเอกสารต่างๆในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ตลอดจนกิจกรรมอื่นที่เห็นชอบร่วมกันที่สามารถดำเนินการได้ให้
มีคุณภาพและสามารถลดต้นทุนในการผลิตเป็นเครือข่ายสหกรณ์อิสลามในการที่จะร่วมมือกับสหกรณ์ต่างๆที่มีอยู่
ในประเทศเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและพิทักษ์ปกป้องผลประโยชน์ของสหกรณ์สมาชิกเพื่อสนับสนุนและค้ำจุน
สหกรณ์เครือข่ายซึ่งกันและกัน

จากผลการศึกษาสถานะของสหกรณ์ที่ควบคู่กันไปในนั้นจากแบบ สัมภาษณ์เบื้องต้น ความร่วมมือกัน
ระหว่างสหกรณ์อิสลามการช่วยเหลือทางการเงินการเติบโตของสหกรณ์อิสลามมีการเติบโตในระดับที่หน้าสนใจ
การพิจารณาถึงโครงสร้างเงินทุน ตั้งแต่ขนาดเล็ก วงเงินระดับ 100 ล้านบาท ไปจนถึง 600 ล้านบาท ศักยภาพของผู้บริการ
ที่สามารถทำกำไรได้อย่างงดงาม แม้ว่าจะมีวงเงินขนาดเล็กก็ตาม ทิศทางในการดำเนินงานที่สร้างประโยชน์จาก
ภายนอกของผู้ใช้บริการความน่าเชื่อถือการช่วยเหลือทางการเงินระหว่าง สหกรณ์ด้วยกันเองแม้ผลเสียที่เกิดจาก
ความเสี่ยง ในการนำเงินของผู้ฝากไปลงทุนอาจจะเกิดข้อผิดพลาดบ้างแต่ความน่าเชื่อถือโดยส่วนใหญ่ยังอยู่ใน
ระดับที่ดี แต่การที่บุคคลส่วนใหญ่ยังขาดความสามารถในการดำเนินงานทางการเงิน วินัย คุณธรรมที่ยึดมั่นใน
หลักการศาสนาอิสลามยังอ่อนแออาจจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้ในการดำเนินงานสิ่งเหล่านี้มันอยู่กับสหกรณ์
อิสลามมาตั้งแต่เริ่มแรก การสร้างวินัยทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่จะอยู่ภายใต้พื้นฐานของสหกรณ์อิสลาม การ
วิเคราะห์การตลาดแบบเชี่ยวชาญ

ด้วยเหตุนี้งานวิจัยชิ้นนี้ จึงศึกษาถึงสภาวะจุดแข็งและจุดอ่อนของสหกรณ์อิสลามในประเทศไทยโดยกลุ่มเป้าหมายที่เลือกจาก ขนาดเป็นตัวหลักด้วยงบประมาณทางการวิจัยที่มีจำกัดแต่สามารถเก็บข้อมูลและรับทราบถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ระดับที่ดี การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนสามารถเข้าใจถึงการดำเนินงาน ข้อผิดพลาดการพัฒนาการดำเนินงานธุรกรรมการเงินอิสลามขนาดเล็กที่สามารถช่วยเหลือเศรษฐกิจกลุ่มคนมุสลิม ใน ประเทศไทยและพัฒนาไปสู่สถาบันการเงินขนาดใหญ่ในอนาคต